

Торгівля 7'19: зростання обсягів випуску внутрішньої торгівлі.

У січні-липні 2019р. ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів" (п/п) продемонстрував позитивні результати діяльності з незначними темпами зростання – «плюс» 0,2¹% [±0,2 в.п.] («плюс» 0,3% за 6 міс. 2019р., «плюс» 5,1% за 7 міс. 2018р.). Основний внесок у позитивну динаміку внутрішньої торгівлі було забезпечено завдяки інтенсивному розвитку роздрібного сегменту ринку (зростання обороту роздрібною торгівлі прискорилося до 10,1% (10,3% за 6 міс. 2019р., 5,2% за 7 міс. 2018р.), з позитивним внеском за 7 міс. 2019р. на рівні 3 в.п.) на тлі зростаючої купівельної спроможності населення в умовах подальшого збільшення соціальних стандартів, реальної заробітної плати та помірної цінової динаміки на внутрішньому ринку. В свою чергу, **низхідна динаміка оптової торгівлі – зменшення на 4%** ((«мінус» 3,8% за 6 міс. 2019р., «плюс» 5% за 7 міс. 2018р.) з від'ємним внеском до загального показника торгівлі на рівні 2,8 в.п.) продовжує стримувати розвиток галузі. **За підсумком року очікується на продовження позитивної динаміки внутрішньої торгівлі, яка визначатиметься, у більшій мірі, динамікою роздрібною торгівлі, зважаючи на вплив підвищення споживчого попиту. Оптова торгівля характеризуватиметься більш стриманою динамікою розвитку.**

"у січні-липні 2019р. відбулося зростання обсягів випуску ВЕД "Торговля""

«за 7 міс. 2019р. внесок до обсягу випуску внутрішньої торгівлі роздрібною торгівлі становив «плюс» 3 в.п. (із часткою в структурі – (31,6%), оптової торгівлі – «мінус» 2,8 в.п. (68,4%)»

Табл. 1. Основні показники внутрішньої торгівлі, % п/п

	7 м 2018р.	6 м 2019р.	7 м 2019р.	внесок, в. п. (7 м 2019р.)*	структура, % (7 м 2018р.)*
Випуск ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів"*	5,1	0,3	0,2	-	100
Оптовий оборот підприємств	5,0	-3,8	-4,0	-2,8	70,3
Оборот роздрібною торгівлі	5,2	10,3	10,1	3,0	29,7

Джерело. Держстат

*- розрахунки Мінекономрозвитку на основі даних Держстату

Основними чинниками, що впливали на динаміку обсягів внутрішньої торгівлі були:

Стимулюючі:

(1) зростання купівельної спроможності домогосподарств в умовах збільшення рівня соціальних стандартів;

-

з 01.01.2019
 ✓ мінімальна з/п до 4173 грн. (3723 грн. з 01.01.2018)
-

з 01.03.2019
 ✓ індексація пенсій
 (з урахуванням показника середньої з/п 4404,35 грн. х на коеф. 1,17)
 (до 01.03.2019 3764,40 грн. х1,17);
 ✓ одноразова допомога до пенсії 2410,17грн.
 (для громадян з повним страховим стажем розподілена на дві рівні виплати (у березні та квітні 2019р.)).
-

з 01.07.2019
 ✓ прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність до 1564 грн. (1497 грн. до 01.07.2019);
 ✓ мінімальні пенсії до 2000 грн.
 (особам з повним страховим стажем (чоловікам 35р., жінкам - 30р.);
 ✓ мінімальний розмір пенсії, особам з інвалідністю війни
 (I гр. з 285% до 650% прожиткового мінімуму для непрацездатних громадян; II гр. - з 255% до 525%; III гр. - з 225% до 360% відповідно);
 ✓ пенсії військовослужбовцям
 (п'ятикратний розмір мінімальної з/п станом на 01.01.2019).

«зростання роздрібною торгівлі підтримувалося розширенням попиту домогосподарств на тлі, зокрема, збільшення реальної заробітної плати та пенсійних виплат»

Довідково. За даними Держстату у липні 2019р. (р/р) відбулось збільшення номінальної середньомісячної заробітної плати на 19,6% до 10971 грн., реальної – на 9,5%. За 7 міс. 2019р. (п/п) номінальна середньомісячна заробітна плата зросла на 19,7% до 10161 грн., реальної – на 9,7%. За даними Пенсійного фонду України станом на 01.07.2019 середній розмір пенсійної виплати становив 3006,0 грн. порівняно з 2562,4 грн. станом на аналогічну дату 2018р.

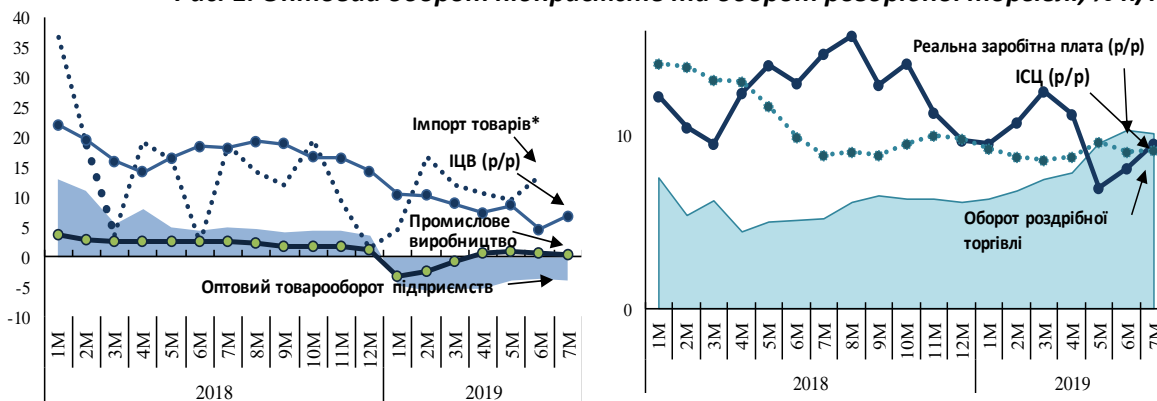
«подальшого зростання обсягів приватних грошових переказів в Україну з-за кордону»

(2) помірна цінова динаміка на споживчому ринку (у липні 2019р. (р/р) споживчі ціни ↑ на 9,1%);
 (3) зростання обсягів переказів фізичних осіб у іноземній валюті із-за меж України (за даними НБУ ↑ на 13,2% за 7 міс. 2019р. (п/п) до 106,3 млрд. грн.);

¹ Оцінка Мінекономрозвитку.

(4) суттєве зростання споживчих настроїв домогосподарств (ІСН) (за даними дослідницької агенції Info Sapiens у липні 2019р. ІСН досяг нового пікового значення за роки спостережень – 88 (↑ на 26,2 п. порівняно з липнем 2018р.));

Рис. 1. Оптовий оборот підприємств та оборот роздрібною торгівлі, % п/п

* розрахунок Мінекономрозвитку, не включаючи імпорт мінеральних продуктів на основі даних НБУ

Джерело. Держстат, НБУ

(5) високі темпи споживчого кредитування (станом на кінець липня 2019р. порівняно з липнем 2018р. обсяг споживчих кредитів збільшився на 17,3%);

(6) збільшення обсягів споживчого імпорту непродовольчих товарів (за оперативними даними ДФС за 7 міс. 2019р. фізичний обсяг споживчого імпорту непродовольчих товарів збільшився на 7,3%; у І кв. 2019р. частка імпортованих товарів у роздрібному товарообороті непродовольчих товарів становила 68,7% (67,8% у І кв. 2018р.), у оптовому товарообороті непродовольчих – 61,7% (62,7% у І кв. 2018р.)).

Стримуючі:

- ↓ низький попит на послуги оптової торгівлі** з боку окремих промислових виробників (зокрема, товарів проміжного споживання (за 7 міс. 2019р. (п/п) ↓ виробництва на 0,7% (3,4% за 7 міс. 2018р.)) та інвестиційних товарів (↑ лише на 0,3% (% відповідно));)
- ↓ зменшення обсягів кредитування оптового сегменту ринку** (обсяг кредитів наданих підприємствам оптової торгівлі станом на кінець липня 2019р. порівняно з кінцем липня 2018р. ↓ на 3,8%);
- ↓ показника ланковості перепродажу непродовольчих товарів* на 0,2 в.п. до 2,1** (у І кв. 2019р. порівняно з І кв. 2018р.)

частка непродовольчих товарів у загальному обсязі оптового товарообороту
* загалом це є позитивним явищем для кінцевого споживача послуг оптової торгівлі та свідчить про оптимізацію ринкової системи економічних зв'язків.

« у липні 2019 р. спостерігалось продовження зростання споживчих кредитів»

«розвиток оптової торгівлі стримується низьким попитом з боку окремих промислових виробників, незначними обсягами кредитування галузі»

Регіональний розріз. У січні-липні 2019 р. в усіх регіонах без винятку зберіглася позитивна динаміка зростання обороту роздрібною торгівлі. Вплив результатів роботи підприємств роздрібною торгівлі у Донецькій та Луганській обл. на загальну динаміку показника становив на рівні "плюс" 0,4 в.п. (Донецька обл. – «плюс» 0,3 в.п., Луганська обл. – «плюс» 0,1 в.п.).

Табл. 2. Обороти роздрібною торгівлі (регіональний розріз), % п/п

	Найбільші темпи зростання			Найменші темпи зростання			
	7 міс. 2019р.	частка у структурі, 7 міс. 2019р.	внески, в. п.	7 міс. 2019р.	частка у структурі, 7 міс. 2019р.	внески, в. п.	
Вінницька	18,0	2,9	0,5	Чернівецька	0,0	1,4	-0,01
Тернопільська	17,0	1,5	0,2	Чернігівська	1,7	1,8	0,03
Черкаська	16,2	2,5	0,4	Херсонська	2,3	2,2	0,04
Одеська	15,0	7,6	1,1	Закарпатська	2,4	2,2	0,05
Київська	14,5	7,4	1,0	Полтавська	2,5	3,1	0,1

Джерело. Держстат

Очікування. За підсумками 2019р. очікується висхідна динаміка внутрішньої торгівлі, темпи зростання обсягів випуску ВЕД «Торгівля» будуть вищими за показник зафіксований у поточному періоді. Така динаміка формуватиметься за рахунок активізації виробничої діяльності у переробній промисловості та будівництві (оптова торгівля), а також споживчого попиту з боку домогосподарств – утримання на високому рівні купівельної спроможності (роздрібна торгівля). Довідково. За даними Держстату у III кв. порівняно з II кв. 2019р. індикатор ділової впевненості в роздрібній торгівлі підвищився на 7 в.п. (↑ на 13,7%).

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, зменшення фінансових можливостей підприємств реального сектору економіки через погіршення зовнішньої кон'юнктури, посилення інфляційних та девальваційних тенденцій.

«за 7 міс. 2019 р. у всіх регіонах, без винятку, зберіглася зростання обороту роздрібною торгівлі»

« очікується, що за підсумками 2019р. динаміка сфери внутрішньої торгівлі покращиться»